

Juraj Tomka (*1986), umelecký vedúci Komorného orchestra, študoval hru na husliach na Konzervatóriu v Bratislave (Stanislav Mucha), Vysokej škole múzických umení v Bratislave (Jozef Kopelman a Alexander Jablakov), Vysokej škole múzických umení vo Viedni (Jan Pospíchal, Petr Schuhmayer a Johannes Meissl), ako aj Escuela Superior de Musica Reina Sofia v Madride (Günter Pichler). V roku 2010 sa stal držiteľom ceny Nadácie YAMAHA. Zúčastnil sa na husľových majstrovských kurzoch významných hudobníkov (Jindřich Pazdera, Vesselin Paraschkevov, Serguei Azizian, Isaac Schuldman, Francesco Senese, Simone Jandl). Hral v niekoľkých medzinárodných orchestroch: Wiener Jeunesse Orchester, Mládežnícky orchester Európskej únie atď. pod vedením svetoznámych dirigentov. V súčasnosti je prvým huslistom Mucha Quartet a vystupuje aj ako sólista, napríklad so Symfonickým orchestrom Slovenského rozhlasu, Štátnym komorným orchestrom Žilina, Štátnou filharmóniou Košice, a pod. Niekoľkokrát vystupoval na Bratislavských hudobných slávnostiach. Bol členom Slovenskej filharmónie, Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu, súborov Capella Istropolitana, Spira mirabilis, Slovenské kvarteto, klavírne trio Istropolis. Pôsobí tiež ako pedagóg hry na husliach na Konzervatóriu a Vysokej škole múzických umení v Bratislave.

Marián Zavarský (*1986) vyštudoval kompozíciu na Konzervatóriu v Bratislave, Vysokej škole múzických umení v Bratislave, absolvoval štúdijnú stáž na Universität für Musik und darstellende Kunst vo Viedni a kompozičných kurzoch v Českej Republike a Rakúsku. Povaha jeho tvorby je multižánrová a pohybuje sa medzi vážnou vokálno-inštrumentálnou a elektroakustickou hudbou a hudbou pre médiá ako film, tanec alebo divadelné inscenácie. Jeho diela odzneli na festivaloch a koncertoch doma (Melos Éthos, Nová slovenská hudba, NEXT a i.) a v zahraničí (Nemecko, Maďarsko, Španielsko, Turecko, Izrael a i.). Od roku 2007 sa kompozične prezentuje na projektoch Experimentálneho štúdia Slovenského rozhlasu. V roku 2008 získal štipendium British Music Society na účasť na festivale súčasnej hudby v Amsterdame, v roku 2018 bol spolu s 27 skladateľmi strednej a východnej Európy pozvaný na štúdijnú cestu čínskej ľudovej a súčasnej hudby v Číne, výsledkom ktorej bola objednávka skladby pre ansámbl ľudových nástrojov. Ako interpret bol súčasťou viacerých zoskupení, prevažne na poli elektroakustickej hudby. V súčasnosti pedagogicky pôsobí na Konzervatóriu v Bratislave, je poslucháčom doktorandského štúdia kompozície na VŠMU, dramaturgicky a organizačne sa podieľa na rôznych vzdelávacích a koncertných projektoch v oblasti hudobnej kompozície na Slovensku.

Slovo autora:

"Dans la ville"

1. Melancolico, 2. Energico

Všetok smútok na uliciach, všetok pulz na cestách.

V meste.

Koncert
Komorného orchestra Konzervatória
pri príležitosti 100. výročia založenia
Konzervatória v Bratislave

1919 – 2019

100. VÝROČIE
ZALOŽENIA KONZERVATÓRIUM
CONSERVATORY
BRATISLAVA

15. december 2019, 18.00
Zrkadlová sieň Primaciálneho paláca

Program

Ilja ZELJENKA (1932-2007):

Musica slovaca pre husle a sláčiky na ľudové piesne z Čičmian a Dolného Vadičova
(sólo - Karolína Krigovská)

Antonio VIVALDI (1678-1741):

Koncert pre husle, sláčiky a B.C. h mol, RV 390
(sólo - Juraj Tomka)

1. Andante molto – Allegro non molto
2. Larghetto
3. Allegro

Marián ZAVARSKÝ (*1986):

Dans la ville. 2 miniatúry (premiéra)

1. Melancolico
2. Energico

Piotr Iljič ČAJKOVSKIJ (1840-1893):

Serenáda pre sláčikový orchester C dur, op. 48

1. Pezzo in forma di Sonatina:
Andante non troppo – Allegro moderato
2. Valse: Moderato. Tempo di Valse
3. Élégie: Larghetto elegiaco
4. Finale (Tema russo):
Andante – Allegro con spirito

Ilja Zeljenka (1932 – 2007) bol popredným slovenským skladateľom 20. storočia. Jeho kompozičná cesta sa začala v päťdesiatych rokoch, a to na poli avantgardy a experimentovania. Jeho tvorba viedla od improvizácie a svojskej techniky hry na klavíri po vlastné objavovanie princípov melódie, harmónie a rytmu. Sedemdesiate roky boli pre Zeljenku ťažkým obdobím, keďže došlo k zákazu verejného predvádzania jeho diel. Došlo k premene jeho hudobnej reči, viac sa uprel na modalitu, melódiu a vnútorné poslanstvo skladieb. Zapojil sa do súťaže *Prix de musique folklorique de Radio Bratislava* v oblasti spracovania ľudových piesní, a to so skladbou **Musica slovaca** (1974) skomponovanou na ľudové motívy z Čičmian a Dolného Vadičova. Je paradoxné, že práve táto skladba, ktorú skladateľ nepovažoval za svoj opus magnum, sa stala jednou z najhranejších i za hranicami vtedajšieho Československa. Bolo to predovšetkým zásluhou interpretov, ktorým bola pôvodne dedikovaná – Slovenský komorný orchester pod vedením Bohdana Warchala. Popularita diela podmienila jeho autorské transkripcie pre rôzne iné zoskupenia, napr. sláčikové kvarteto, klavírne trio, štvorročný klavír, husle a klavír, či 4 violončelá.

Antonio Vivaldi (1678 – 1741), benátsky barokový skladateľ a husľový virtuóz, skomponoval okolo 450 sólových koncertov, z toho asi 230 je venovaných husliam. Žil v dobe, ktorá bola svedkom vzostupu ohromujúcej inštrumentálnej virtuozity. On ju však vedel správne vložiť do služieb vyššieho umeleckého odkazu, ktorý skladba mala niesť. Vivaldiho životné cesty sa spájajú s benátskym sirotincom *Ospedale della Pietà*, kde viedol dievčenský orchester na pomerne vysokej úrovni. **Koncert h mol pre husle, sláčiky a basso continuo, RV 390** je plný sviežosti a dych berúcej virtuozity jeho autorovi vlastnej. Prvá časť sa začína pomalým úvodom (*Andante molto*), ktorý majestátne otvára celé dielo. Nasleduje energické, no nie príliš rýchle *Allegro non molto* v ritornelovej forme, kde sa striedajú pasáže tutti s virtuóznymi vstupmi sólových huslí. Druhá časť (*Larghetto*) v tónine e mol predstavuje monodický plač s delikátnym sprievodom orchestra (*pizzicato* huslí a viol). Tretia časť *Allegro* opäť prináša dravosť a energickosť, ktorá je vystupňovaná virtuozitou sólového hlasu a efektne uzatvára trojčasťový cyklus.

Pjotr Iljič Čajkovskij (1840 – 1893) bol ruským skladateľom 19. storočia a patrí k najslávnejším hudobníkom vôbec. **Serenádu pre sláčikový orchester C dur, op. 48** vytvoril v roku 1880, keď už mal skomponované 4 symfónie, či husľový koncert D dur. Prvýkrát bola predvedená na súkromnom vystúpení na moskovskom konzervatóriu 3. decembra 1880. Prvé verejné vystúpenie sa uskutočnilo v Petrohrade 30. októbra 1881 pod vedením Eduarda Nápravníka. Serenáda je koncipovaná ako štvorčasťový sonátový cyklus. Prvá časť sa nesie v mozartovskom duchu, pričom vychádza z formy klasickej sonatíny s pomalým úvodom. Tento nesie označenie *sempre marcatisimo* a je plný dvojhmatov vo všetkých hlasoch, ktoré spolu vytvárajú bohaté akordické štruktúry. Úvod sa opakuje na konci prvej časti a napokon aj v závere celého diela, čím dodáva skladbe jednotu a uzatvára jej architektonický oblúk. Na druhej strane partitúry Čajkovskij napísal: „Čím väčší je počet hráčov v sláčikovom orchestri, tým viac je to v súlade s autorovými želaniami.“ Druhá časť (*Valse*) je elegantným štylizovaným tancom, ktorý sa stal ideovým východiskom druhej časti *Patetickej symfónie* (tu je však v 5/4 takte). Stal sa populárnym dielom sám o sebe. Tretia časť (*Élégie*) predstavuje melancholický žalospev, ktorý prednášajú postupne všetky nástrojové skupiny orchestra. Z jagavého záveru tretej časti vo flažoletoch sa rozvíja pomalý úvod záverečnej časti – ruská téma. Na jej chvoste dôjde k opakovaniu motívu, z ktorého sa stane tématické východisko celého finále, tentokrát už v sviežom, oduševnenom tempe (*Allegro con spirito*).